



Universitätsbibliothek Paderborn

**Apologia R. D. fratris Thome de vio Caietani sacr[a]e
Theologi[a]e p[ro]fessoris emine[n]tissimi & Ordinis
Predicatorum generalis Magistri de co[m]parata
auctoritate Pap[a]e et ecclesi[a]e ...**

Cajetan, Thomas

Colonie, 1514

VD16 V 1241

Cap[itu]l[u]m quartu[m]. in quo discutit[ur] an d[omi]n[...]'s p[er] illa [...]ba
Matthei. xviiij. dederit i[m]mediate p[otes]tate[...] eccl[es]ie. [et]
qua[n]ta[m] ei dederit

urn:nbn:de:hbz:466:1-34601

auctoritatiue puocationi. Obstat aut inductiue in singulis ecclesijs
 q̄ auctoritaria puocatio nō est. vbi platus illi⁹ dicit. igit̄ nec auc-
 toritaria puocatio omniū fidelium est. vbi oīm fidelium pastor: ⁊ rec-
 tor: q̄ est papa. dicit oīno. scz tā p se q̄ p aliū. Et est sermo de auctori-
 tatiua puocatione seu ecclia simplr ⁊ absolute. ⁊ nō fm qd̄ seu respec-
 tu huius puta pape heretici deponēdi. vel electōis future ⁊c. Inq̄rē-
 mus si qd̄ nūc superioritate simplr ⁊ absolute. Explanat aut ampli-
 us qd̄ dicimus. scz q̄ in noīe ecclie in hoc textu claudis illius ecclie
 prelatus. Quia si nō includit prelatus illius. oportz alterū duoz
 dicere. aut q̄ omunitas fidelium in ecclia aliqua particulari. habeat
 etiam inuito episcopo a domino iurisdictionis potestatem excōmu-
 nicandi ⁊c. aut q̄ nō de omunitate sit dictuz. Dic ecclesie. ⁊ similiter
 q̄ non est ei dictum. quecūq̄ solueritis super terrā ⁊c. Seq̄la patz.
 quia ecclesie data est auctoritas. ⁊ si nomine ecclesie intelligit̄ omu-
 nitas. ipa omunitas velit nolit episcopus auctoritatē hz. ⁊ si nō hz
 relinquatur q̄ ipa nō significat ecclesie nomine hoc in loco. Primū
 aut hoz affirmari nō p̄t. secundū igitur est verū. In cuius signum
 sacroz doctorum ei p̄sonat glosa. Dic ecclesie. id est prelato. vt ca-
 piti puocationis. Iuxta hūc etem̄ sensum etiā ipse qui est papa dis-
 cere potest crimen alterius ecclesie. id est auctoritatiue puocationi.
 vt Nicolaus papa. xi. q. iij. c. precipue. Lotario regi p̄minādo scri-
 bit. Nec obstat q̄ ipemet sit illius caput. quia hoc est per accidens.
 scilz q̄ denūcians ⁊ prelatus puocationis coincidunt in vna ⁊ eā-
 dem personam. Et si bene p̄tertus euangelij notetur. vult domin⁹
 auctoritatiuam puocationem adhiberi. in qua ex pluralitate puo-
 corum p̄cilij vigor. et auctoritate autem prelati auctoritas iudicij
 inueniretur. propter quod etiam p̄uertit sermonem ab ecclesia ad
 prelatos. Cum em̄ prius de ecclesia dixisset. Dic ecclesie. Et si illam
 non audierit ⁊c. non subdidit. Amen dico vobis. quicquid solue-
 rit ecclesia super terram. sed subdidit. Amen dico vobis quicquid
 solueritis. insinuans per hec omuni quidem puocationis cōcilio
 correctionem tractandam. prelatorum autem auctoritate soluen-
 dum ligandumq̄. iuxta p̄clusa per ecclesiam esse. Pluraliter autēz
 dixit. solueritis. vel propter pluralitatē puocatorum ad tractan-
 dum ⁊ cludendum. vel propter pluralitatē capitū in pluribz ec-
 clesijs. de quibz indistincte dixerat. Dic ecclesie.

¶ Caplm̄ quartū. in quo discutit̄ an dñs p̄ illa v̄ba Mat-
 thei. xvij. dederit im̄mediate p̄tātē ecclie. ⁊ quātā ei dederit

¶ Quāvis aut̄ ex ecclie in hoc textu sup̄pone ⁊ f̄catione manife-
 stū sit q̄ ad eccliam vniuersalem nō restringitur p̄sens littera. s̄z

A iij.

Folio

q̄ indistincte de ecclia est sermo. adhuc tñ obscurū remanet 2 p̄tes
 terea declarāndum an dominus imediate dederit potestātē iurisdic-
 tionis ecclie indistincte. 2 quātā auctoritatē eides dederit. Est autē rō
 obscuritatis. in p̄mo. q̄ si dominus dedit imediate potestātē iur-
 isdictionis ecclie fratris peccātis in me. quū q̄libet ecclia sit talis. se-
 quitur q̄ quelibet ecclia sit talis. seq̄tur q̄ quelibet ecclia habeat im-
 mediate potestātē iurisdictionis a dñs. qd̄ nō bene sonat. Si autē nō
 dedit om̄i ecclie fratris peccātis in me. quū nō sit maior rō de vna q̄
 de reliqua. nulli dedit in hoc textu. qd̄ nō admittit. Rō autē obscuri-
 tatis in secūdo est. q̄ equalē potestates p̄tinent verba dicta in hoc
 textu ecclie. 2 verba dicta petro. sc̄z quecūq̄ ligaueritis sup̄ terram
 erūt ligata 2 in celo. Nō p̄sonat autē equales esse in ecclia dei pote-
 states iurisdictionis nō habentes in eadem aliquaz tertiam supra se.
 Principatū em̄ pluralitas mala. Principium autē huius clari-
 tatis sumendum. puto a destructione sensus opinati. vt vel sic veri-
 tas elucescat. Dicendū est ergo primo q̄ dominū dare imediate
 potestatem illam. quecūq̄ solueritis. c̄munitati vniuersalis ecclie
 si repugnat ordini inter papam 2 ecclesiam. q̄ vt dictum est ponit
 duas equales intensiue. potestates iurisdictionis in ecclesia. nō ha-
 bentes tertiam supra se in eadem ecclesia a domino imediate ordi-
 narias. sc̄z c̄munitatis ecclesie vniuersalis. 2 pape. Patz sequela ex
 textu Matthei. xvi. et Matthei. xvij. Ubi vt dictū est eadem ver-
 ba vtriq̄ dicta legūtur. Et licet hoc sit fm̄ se inconueniens. maius
 tñ ostenditur. si astendam⁹ quomodo christus eterna sapientia p̄n-
 cipatū pluralitatem in ecclesia instituit. quomodo mutuo sese im-
 pedient due potestates. quomodo perplexeressent oues christi vel
 libere p̄traria principientib⁹. vt aut obēdirent alteri ad libituz. aut
 neutri. aut vtriq̄ ad p̄traria. quod est impossibile. Et qd̄ amplius
 est. si hec etiam poneretur data imediate potestas vniuersali ec-
 clesie. vnde sibi potestatem supra papam habentem equalem pote-
 statem c̄munitas ecclesie vendicaret. cum par in parem nō habeat
 imperium. Quum em̄ potestas intensiue equa sit. qua ratione ecclie
 supra papam (quia membrum eius) iurisdictionem haberet. q̄
 dictum est. Si peccauerit r̄c. Dic ecclesie. eadem ratione quia ecclie
 est ouile pape. quia dictum est fiet vnum ouile 2 vnus pastor.
 papa supra ecclie c̄munitatem iurisdictionem haberet. aut neu-
 ter super altero. Dicendum est secundo. q̄ ipsum dare imedi-
 ate potestatem illam. Quecūq̄ solueritis super terram r̄c. c̄mu-
 nitati cuiuscūq̄ ecclie. repugnat consuetudini ecclesie Et est sem-
 per sermo de c̄munitate ecclesie vt aduersarij intelligūt. sc̄z siue p̄-
 lat⁹ assit. siue nō om̄ino. Patz hoc ex cōi ecclie p̄suetudine q̄ talis

cōmunitas inuito suo epō. ⁊ papa. nō p̄t absoluerē ⁊ ligare. ⁊ tamē
 possēt. si a dño imēdiate haberet p̄tātē cōitas cuiusq; ecclie. Dñm
 est tertio. qđ ipm dare imēdiate illā p̄tātē. Quēcūq; solueritis sup
 terrā erit rē. in sua amplitudine vt sonat. cuiusq; ecclie auctoritate
 pprio capite. nisi cui⁹ ppriū caput ē papa. repugnat eccliaz ordi
 ni eēntiali. ⁊ eaz p̄fessionī. Ordini qđē. qz si ex hoc loco summa au
 ctoritas cuiusq; ecclie auctoritate pprio capite. vt dñs loq̄tur. in
 distincte data asserit a dño imēdiate. oportet dicere duo. Primo
 qđ q̄libet ecclia imēdiate h̄z auctoritatē a dño. Scđo qđ q̄libet ecclia
 h̄z equalē intēsiue a dño p̄tātē iurisdictionis. q̄ntis extēsiue vna exce
 dat alterā. ⁊ v̄lis ecclia oēs. Et p̄uincit seq̄la vtriusq; qz ecclie in
 distincte imēdiate. ⁊ eq̄liter datū ē. vt p̄t̄ in l̄ra ⁊ ex dictis. ⁊ nō ma
 gis vni q̄ alteri. vt p̄t̄ ibidē. Et ex hoc seq̄tur vlti⁹ vtraq; p̄
 tradictōis. scz qđ vna ecclia ē superior simplr. ⁊ nō ē superior sim
 pliciter altera. Nā ex eo qđ q̄libet ecclia h̄z a dño in suos p̄tātē. sequit̄
 qđ ecclia vna. puta v̄lis. ē superior simplr q̄libet ecclia p̄ticulari. vt
 pote ei⁹ mēbro. ac p̄ hoc p̄t̄ disponere ⁊ ordinare de illa. ⁊ ordina
 re aliqd de ill⁹ p̄tātē. irritādo si secus factū fuerit. Ex eo h̄o qđ q̄li
 bet ecclia h̄z a dño imēdiate p̄tātē eq̄le intēsiue. seq̄t qđ ecclia v̄lis
 nō p̄t aliqd subtrahere p̄tātis iurisdictionis ecclie p̄ticularis. Do
 testas em̄ data alicui a p̄ncipe nō p̄t ab inferiori auferri. ⁊ Et p̄se
 quēter seq̄tur qđ ecclia v̄lis nō ē simplr superior s̄m p̄tātē iurisdic
 tionis respectu ecclie p̄ticularis. Superioris em̄ p̄tātis iurisdic
 tionis simplr. ē posse irritare inferioris actū si hoc faciat. Reliq̄ incō
 uenientia q̄ sequit̄ur ex eq̄litate. intēsiua p̄tātis iurisdictionis in q̄
 libet ecclia (vtputa qđ subdit⁹ nō tenet magis v̄li q̄ p̄ticulari ober
 dire. qđ par in parē h̄z iperū. qđ quicqd ab vna fit a reliq̄ p̄t̄ ipediri
 et reliq̄) viris mediocriter dōctis relinq̄ deducēda. Professioni
 aut eccliaz hoc repugnat. qz papa reseruante v̄l phibēte rē. ecclie
 relique p̄tātē iurisdictionis. in reseruatis. phibitis rē. se nō habere p̄si
 tent. qđ nō vere dicerēt. si illā p̄tātē a dño imēdiate accepissent. Et
 ē sermo sp̄ in h̄mōi de dare ordinario iure p̄tātē. Ex q̄b̄ oib̄ col
 lige. quum hec p̄tās tā āpla soli Petri ecclie p̄ueniat. ⁊ hec p̄ba nō
 soli Petri ecclie dicta sint. qđ p̄ hec p̄ba. aut nulla ordinaria p̄tās
 iurisdictionis data ē. aut nō tā ampla. vt ē illa data Petro. Et hec sic
 est. Verba si qđē dñi manifeste p̄tinet p̄tātē iurisdictionis in ecclia.
 ne hoc vertendū ē in dubiū. s̄ nō p̄tinet qđ p̄ ipa data sit a dño ta
 lis p̄tās. vt discurredo p̄ singula. ⁊ rōne manifestat. Discurredo
 qđē p̄ singula. nā p̄ illō p̄bū Dic ecclie. nulla dat p̄tās. s̄ p̄cipit ce
 nūciatio. p̄inde em̄ ē dice ecclie. ac dic iudici. vbi p̄t̄ nō dari iurisdic
 tionem. s̄ p̄cipi denūciatōem. Per illō p̄o. Si eccliam nō audierit

sit tibi sicut ethnicus et publicanus. quū p̄inde sit ac si iudicem nō
 audierit sit tibi sicut ethnicus et publicanus. manifeste p̄z nullā da
 ri p̄tātē. s; in casu p̄nacie. euitatōem illi⁹ a dño indici. Per illd̄ de
 mū. Amē dico vobis q̄cūq; soluerit; rē. nullā etiā daritūc p̄tātez.
 et eo p̄z q̄ nec Petro et eisdē s̄bis s; quicq̄d soluerit; rē. vlla data
 ē tūc p̄tās. s; post resurrectōez dñi. quū dictū eīē Pasce oues meas
 ¶ Rōne aut. nā p̄tās iurisdictionis d̄cta in his dñi s̄bis. aut ē da
 ta tūc ecclie cui dñs loq̄t. aut nō ē data tūc Inter hec em̄ cū d̄dicto
 rie opponant. nō dat mediū. Si nō. habet intentū. Si ē data tūc ec
 clelie. q̄ cuiuslibet collectōi seu duocatiōi fidelīū. cui ecclie nomē vere
 p̄uenit. data ē a dño imēdiate p̄tās illa iurisdictionis. hoc at̄ spectat
 ad heresim pauperū de Lugduno dicentiū q̄ vbi sunt fideles con
 gregati in noie dñi. ibi ē p̄tās. eo q̄ p̄tās seq̄t sanctitatē p̄sone Solū
 em̄ differt ab ea s̄m vñū et multa. Seq̄la at̄ p̄z. qz dñs indistin
 cte de ecclia loquēs. ad quācūq; eccliam peccātis fratris. p̄ceptum
 sententiāq; extēdit. Cōstat at̄ collectōem seu duocatiōem fidelīū. si
 ne p̄lato aliq̄ inter eos ecclie nomē vere habere. Et p̄firmat q̄ de
 taliū collectōe oporteat istos cedere eccliaz ibi dici. qz qd̄ ē nō fit.
 et habēti nō dat qd̄ h; Si q̄ ecclia p̄ hec fit hñs p̄tātē ip̄a q̄ nō h; h;
 illā. q̄ illa collectio in s̄mone ē q̄ nō h; auctoritatē. sed hinc accipit.
 Et cū nō sit maior rō de vna q̄ de alia. seq̄t idē qd̄ p̄us. s. q̄ q̄libet fi
 deliū collectio a dño hinc habuerit auctoritatē iurisdictionis. ¶ Si
 dicat q̄ ecclie noie intelligit̄ hic collectio fidelīū auctorata. tūc cur
 rit rō p̄us dicta de ordine essentiali eccliaz. et obstat ip̄m dare. quia
 habēti nō dat. et qd̄ ē p̄tātez hñs. nō fit p̄tātē hñs. Quia igif̄ ex p̄
 dictis p̄z. q̄ auctoritas iurisdictionis in s̄bis dñi p̄tinet et nō ē p̄ hec
 s̄ba data. Dicendū ē q̄ p̄ hec s̄ba dñs vltra p̄ceptū de correctōe fra
 terna. denūciatōe. illi⁹ ordine. efficaciam ecclesiastice p̄tātis iurisdictionis
 ad lrām exp̄ssit p̄ illa s̄ba. si eccliam nō audierit rē. et q̄cūq;
 soluerit; sup̄ terrā rē. Ostēdit em̄ tāte efficacie. ecclie eē sententiā. vt
 indubie a nob̄ seruāda. et in celo rata sit Et hoc solū p̄ illa s̄ba dñs
 fecit. p̄tātem em̄ ecclie al̄s supponebat. Et p̄t̄ admitti q̄ p̄misit illā
 p̄ illa s̄ba. q̄cūq; solueritis. S; ad vtrūq; hor. s. q̄ p̄tās suppo sita
 ē et p̄missa sat est si q̄nq; data ē. Et s̄liliter q̄ ad modū. si mediate vel
 imēdiate data ē. Petro si qd̄ ac p̄ hoc ei⁹ ecclie imēdiate p̄tātez de
 dit post resurrectōez dicēs. Pasce oues meas. Reliq̄s s̄o ecclesijs
 mediante petro. s̄m cursum ordinariū. q̄uis disp̄satiue mediant
 bus alijs apl̄is q̄b; p̄t̄ cedi hoc eē p̄missuz. Et q̄ sensus lr̄alis ver
 borū dñi q̄ tāta eēt future ecclie cuiusq; auctoritate p̄tās in s̄bi sub
 ditis vt sic. vt sn̄ia ei⁹ et corā hoīb; et in celo eēt valida. Et hic sensus
 ē amplectēdus. vt pote cui oīa p̄sonāt. et series textus. et sensus ver

7.
hor. 7 auctoritates sc̄tor. 7 consuetudo ecclie. 7 civitas d̄m incedue
nientiū. q̄ oia p̄p̄t̄ iā dicta h̄ic in libello illo p̄sequēda omitto Saſ
em̄ patere puto hec. 7 q̄ p̄missioni d̄ni sufficiat exhibitio. quā me
diante Petro ordinarie. 7 mediantib; alijs apl̄is p̄ viam legatōis
om̄ibus eccl̄ijs fecit.

¶ Caplm̄ q̄ntū quō eccl̄ia h̄z pt̄tē iurisdic̄tōis q̄ in s̄bis d̄ni
pt̄inet. An sc̄z rōne sue totalitatis. an rōne partis.

Quia autē p̄stat eccl̄iam de q̄ d̄ns loq̄f̄ habere pt̄tē iuris
dic̄tōis quāntūcumq; p̄ illa s̄ba nō sit ei data. 7 varijs
modis intelligi hoc p̄t. opportunū videt̄ discutere mo
dū q̄ pt̄as iurisdic̄tōis ē in eccl̄ia. ¶ Sciendū igit̄ est q̄
Dupl̄r p̄t̄ intelligi. eccl̄iam ad lr̄am cui p̄ctm̄ fratris peccātis dicē
dū mādat d̄ns habere pt̄tē iurisdic̄tōis in foro exteriori de q̄ ē ser
mo. iuxta duos modos q̄b; de eccl̄ia (q̄ q̄dā totū fecit) aliq̄d veri
ficat̄. p̄mo rōne partis. sc̄do rōne ip̄ius totalitatis seu totū. Sicut
de hoīe q̄ etiā q̄dā totū ē. dicim; q̄ videt̄. q̄ audit r̄c. 7 verificat̄
rōne partis. qz videt̄ p̄ oculū. audit p̄ aurē r̄c. Et rursus dicim; de
eodē q̄ p̄fectissimū ē aīaliū. qd̄ ē aīal politicū 7 hm̄oi. 7 verificat̄ ra
tione ip̄ius totū vt p̄t̄. Et q̄dē q̄ de eccl̄ia rōne pt̄is. puta capis.
verificat̄ q̄ h̄z pt̄tē iurisdic̄tōis soluedi 7 ligandi in foro exteriori.
dubiū nō ē. Et sic solum (vt p̄bab̄t̄ ampl̄) ad lr̄am verificari p̄t̄
p̄mo euāgelij q̄ eccl̄ia habeat pt̄tē. Qd̄ at̄ de eccl̄ia rōne ip̄ius to
tū hoc verificet̄ multipl̄r imaginari p̄t̄. Primo accipiēdo eccl̄iaz
q̄si totū homogeneū. i. s̄ilis nature p̄ totū. put̄ eccl̄ia ē collectio fi
deliū. oēs em̄ fideles inq̄tū fideles vni; sunt nature. Et sic eēt sen
sus q̄ eccl̄ia. i. collectio fideiū h̄z pt̄tē iurisdic̄tōis r̄c. Et si in hoc
sensu intelligat̄ Dic̄ eccl̄ie. seq̄t̄ q̄ cū in fide nō sit d̄m̄tia sexus 7 sta
tus. q̄ eccl̄ia laicoz 7 feminaz haberet iurisdic̄tōem in foro exteriori
ri. Et tenet seq̄la. tum qz oēs fideles sunt eiusdē nature. tū qz si con
tingat in aliq̄ eccl̄ia mori clericos oēs. remanet ibi vere eccl̄ia in h̄
sensu. i. collectio fideiū. 7 p̄sequēter s̄m̄ istā fantasiā illa haberet po
testatē excomunicādi. imo si b̄n̄ p̄sideret̄. sumēdo eccl̄iam vt totū
homogeneū. qm̄ fides sola ē ei; natura. accidit illi totū q̄ aliq̄ eius
pars sit stat; clerical. qz in illo toto vt sic pt̄as ponit̄. ¶ Sc̄do q̄ p̄t̄
intelligi sumēdo eccl̄iam vt totū etherogeneū. i. dissilis nature. p̄
ut eccl̄ia p̄stat ex oib; mēbris officialib;. puta ep̄o. sacerdote. diaco
no. vel alijs q̄modolibet assignādis mēbris. Hoc em̄ totū. ē q̄si coz
pus p̄stās ex ocul. manib; r̄c. Et sic eēt sensus. Dic̄ eccl̄ie. i. quoca
sioni integre mēbroz eccl̄ie. Et si in hoc sensu intelligat̄. q̄ ip̄m to
tū rōne sue totalitatis h̄z pt̄tē iurisdic̄tōis. obstat̄ tria. Primo q̄
eq̄lis pt̄as int̄sue poneret̄ in q̄libet eccl̄ia. qm̄ vna tū pt̄as a d̄no